

Aihe: U31/2026 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi teollisen kapasiteetin kiihdyttämisestä ja vähähiilistämistä strategisilla aloilla sekä asetusten (EU) 2018/1724, (EU) 2024/1735 ja (EU) 2024/3110 muuttamisesta

Aika: torstai 28.05.2026 klo 12.00

Kuultava: Suomen uusiutuvat ry

Asiantuntija: Edunvalvontajohtaja Matias Ollila

Suomen uusiutuvat ry kiittää mahdollisuudesta esittää talousvaliokunnalle näkemyksensä aiheena olevasta valtioneuvoston kirjelmästä.

Komission ehdotuksen tavoitteet ovat kannatettavat. Teollisuutta vauhdittavan asetuksen tavoitteena on nostaa EU:n teollisen tuotannon osuus BKT:stä nykyisestä 14,3 prosentista 20 prosenttiin vuoteen 2035 mennessä. Lisäksi tavoitteena on luoda noin 150 000 uutta työpaikkaa, edistää teollisuuden vähähiilistymistä sekä vahvistaa Euroopan häiriönsietokykyä, kilpailukykyä ja taloudellista turvallisuutta. Asetuksessa asetetaan konkreettisia vähimmäisvaatimuksia EU:ssa tuotetuille tuotteille energiaintensiivisillä aloilla kuten teollisuudessa, puhtaiden teknologioiden valmistuksessa ja autoteollisuudessa.

Vähähiilisessä teräksessä kuuluisi noudattaa EU-alkuperävaatimusta

Pidämme ongelmallisena, että vähähiiliseen teräkseen sovelletaan julkisissa hankinnoissa vain vähähiilisyyskriteerejä ilman EU-alkuperävaatimusta, toisin kuin sementtiin ja alumiiniin. Tämä heikentää asetuksen tavoitetta vahvistaa EU:n teollista kapasiteettia ja voi ohjata kysyntää unionin ulkopuolelle, kuten valtioneuvosto on myös todennut.

EU:lla on kuitenkin edellytykset vastata vähähiilisen teräksen kysyntään omalla tuotannollaan, erityisesti autoteollisuuden kaltaisten veturimarkkinoiden kautta, jos sääntely luo johdonmukaiset kannusteet investoinneille ja kysynnälle.

Suomen näkökulmasta unioniperäisyysvaatimuksen laajentaminen myös teräkseen tukisi investointeja, työllisyyttä ja verotuloja. Vahvistaen samalla EU:n strategista autonomiaa. Siksi asetusta tulisi tältä osin täydentää siten, että vähähiilisen teräksen julkisissa hankinnoissa sovelletaan myös EU-alkuperävaatimusta.

Lisääntyvä EU-kysyntä parantaisi vähähiilisen terästuotannon investointiedellytyksiä Suomessa. Samalla se vahvistaisi keskeisiä arvoketjuja raaka-aineiden jalostuksesta ja puhtaan sähkön tuotannosta logistiikkaan, satamatoimintoihin, konepajateollisuuteen ja teräksen jatkojalostukseen. Tämä parantaisi toimitusvarmuutta, vähentäisi riippuvuutta unionin ulkopuolisista toimittajista ja tukisi alueellista elinvoimaa. Aiheella on myös **yhteys suomalaiseen kruununjalokiveen meriteollisuuteen**, jossa valmistellaan nettonollapäästöisen risteilyaluksen konseptia, jossa **vihreän teräksen rooli on tärkeä**.

Nettonolla-asetuksen vaatimukset

Kannatamme asetuksessa esitettyä lähestymistapaa ottaa käyttöön EU:ssa valmistamista koskevat vaatimukset nettonollateknologioissa, kuten akuissa, energiavarastoissa, aurinkosähköjärjestelmissä, tuulivoimassa, lämpöpumpuissa, elektrolyysilaitteistoissa sekä ydinvoimateknologioissa, samoin kuin sähköajoneuvoissa ja niiden komponenteissa. EU-alkuperävaatimukset julkisissa hankinnoissa, huutokaupoissa ja tukijärjestelmissä ovat perusteltuja, sillä ne varmistavat, että julkinen rahoitus tukee unionin omaa teollista kapasiteettia, työpaikkoja ja arvonluontia sekä vahvistaa toimitusketjujen kestävyyttä ja taloudellista turvallisuutta. Samalla pidämme tärkeänä ehdotuksen vastavuoroisuutta korostavaa linjaa: vaatimuksia voidaan soveltaa joustavasti niihin kumppanimaihin, jotka tarjoavat EU-yrityksille vastaavan pääsyn markkinoilleen. Näin sääntely tukee avointa mutta reilua kauppaa, ei rajoita kohtuuttomasti kilpailua tai kuluttajien valinnanvaraa ja ohjaa veronmaksajien rahoituksen vaikuttavasti EU:n teollisen perustan vahvistamiseen.

Nopean kehittämisen alueen mukaiset teollisuusalueet eli teollisuuspuistot

Kannatamme teollisen toiminnan kiihdyttämisalueiden käyttöönottoa keinona vauhdittaa investointeja ja keskittää strategisten alojen tuotantoa, ja näemme, että ne voivat toimia tehokkaina eurooppalaisina teollisuuspuistoina ja erityistalousalueiden kaltaisina kokonaisuuksina. Ennakoiva peruslupa, keskitetyt menettelyt ja hankkeiden asema tärkeän yleisen edun hankkeina parantavat investointiympäristön ennustettavuutta, nopeuttavat toteutusta ja vahvistavat alueellista elinvoimaa. Samalla korostamme, että jatkovalmistelussa tulee varmistaa riittävä kansallinen liikkumavara erityisesti kaavoituksen osalta, jotta ratkaisu voidaan sovittaa tarkoituksenmukaisesti kansallisiin olosuhteisiin.

Kunnioittaen,

Matias Ollila, edunvalvontajohtaja, Suomen uusiutuvat ry
puh. 040 124 7411, matias.ollila@suomenuusiutuvat.fi